

Nr 31.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändrad lydelse av 3 § förordningen den 18 maj 1934 (nr 168) angående postverkets ansvarighet för försändelser och medel, som mottagits till postbefordran, m. m.; given Stockholms slott den 4 januari 1954.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att

dels antaga härvid fogat förslag till förordning om ändrad lydelse av 3 § förordningen den 18 maj 1934 (nr 168) angående postverkets ansvarighet för försändelser och medel, som mottagits till postbefordran;

dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att besluta i fråga om vissa postavgifter.

GUSTAF ADOLF.

Sven Andersson.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

Förslaget till ändring i ansvarighetsförordningen innebär, att postverket för sådana rekommenderade brev, som innehåller pengar och andra värdesaker, påtar sig samma ansvarighet som för rekommenderade brev i övrigt utan att för den förra typen av försändelser i fortsättningen kräva lackförsegling.

Vidare föreslås i propositionen att riksdagen, i likhet med vad senast skedde år 1950, skall bemyndiga Kungl. Maj:t att för ytterligare en fyraårsperiod besluta om vissa avgifter i den inrikes posttjänsten samt om de till den utrikes posttrafiken hörande avgifterna.

Förslag till

förordning om ändrad lydelse av 3 § förordningen den 18 maj 1934
(nr 168) angående postverkets ansvarighet för försändelser och medel,
som mottagits till postbefordran.

Härigenom förordnas, att 3 § förordningen den 18 maj 1934 angående postverkets ansvarighet för försändelser och medel, som mottagits till postbefordran, skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

Gällande lydelse:

3 §.

Avsändare av rekommenderad försändelse, som gått förlorad, är berättigad till en ersättning av 36 kronor.

Har innehållet i rekommenderat brev skadats, är avsändaren berättigad till en ersättning, motsvarande verkliga värdet av skadan. I saknad av utredning om innehållets värde skall detta anses hava utgjort 36 kronor. Ersättningen må icke i något fall överstiga nämnda belopp.

Efter samma grunder utgår ersättning, om innehållet i sådant rekommenderat brev, som varit förseglat i enlighet med de för assurerade brev gällande föreskrifter, helt eller delvis förkommit.

Föreslagen lydelse:

3 §.

Avsändare av rekommenderad försändelse, som gått förlorad, är berättigad till en ersättning av 36 kronor.

Har innehållet i rekommenderat brev *helt eller delvis förkommit* eller skadats, är avsändaren berättigad till en ersättning, motsvarande verkliga värdet av *förlusten* eller skadan. I saknad av utredning om innehållets värde skall detta anses ha utgjort 36 kronor. Ersättningen må icke i något fall överstiga nämnda belopp.

Denna förordning träder i kraft
den 1 juli 1954.

*Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 4 januari 1954.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, LINGMAN, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM.

Chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Andersson, anmäler *fråga om ändrad lydelse av 3 § förordningen den 18 maj 1934 (nr 168) angående postverkets ansvarighet för försändelser och medel, som mottagits till postbefordran samt fråga om fortsatt bemyndigande för Kungl. Maj:t att besluta om vissa postavgifter* och anför därvid följande.

Ändring i förordningen angående postverkets ansvarighet för försändelser och medel, som mottagits till postbefordran.

3 §.

Första och andra stycket av denna paragraf innehåller bestämmelser om postverkets ansvarighet för rekommenderade brev, som gått förlorade resp. vilkas innehåll skadats. Paragrafens tredje stycke ger ansvarighetsbestämmelserna för sådana rekommenderade försändelser, vilkas innehåll helt eller delvis förkommit och vilka varit förseglade i enlighet med för assurerade brev gällande föreskrifter.

I skrivelse den 23 oktober 1953 har *generalpoststyrelsen* inkommit med förslag om viss ändring av dessa bestämmelser. Styrelsen anför, att såsom framgår av paragrafen i dess nuvarande lydelse, är avsändare av rekommenderat brev, vars innehåll helt eller delvis förkommit, berättigad till ersättning från postverket endast under förutsättning, att försändelsen varit förseglad i enlighet med för assurerat brev gällande bestämmelser. I allmänna poststadgan föreskrives, att rekommenderat brev, som innehåller penningar eller andra värdesaker, skall vara förseglat på dylikt sätt.

Föreskriften om försegling av ifrågavarande rekommenderade brev utgör ett visst irritationsmoment i förhållandet mellan postverket och allmänheten. Lackförsegling är nämligen många gånger besvärlig att åstadkomma, särskilt som privatpersoner sällan har eget sigill. I de fall postfunktionär vid mottagande av ett icke lackförseglat, rekommenderat brev får kännedom om att detta innehåller penningar eller andra värdesaker,

måste han återlämna försändelsen för försegling genom avsändarens försorg. Avsändarens besvär härmed synes icke stå i rimlig proportion till förseglingens betydelse. Ofta väljer avsändaren hellre att avstå från rekommendation och sänder försändelsen som vanligt brev, något som icke är önskvärt ur postverkets synpunkt.

Från allmänhetens sida torde det hälsas med tillfredsställelse, om kravet på försegling av ifrågavarande försändelser slopas och postverkets ansvarighet utvidgas att omfatta innehållet i samtliga rekommenderade brev, oavsett försegling. En sådan förbättring av ersättningsvillkoren kan åstadkommas utan någon nämnvärd ekonomisk belastning för postverket, då ansvarigheten för rekommenderade försändelser i varje särskilt fall är maximerad till 36 kronor. Som jämförelse kan nämnas, att postverket enligt 4 § i ansvarighetsförordningen ansvarar för innehållet i oassurerat paket intill ett belopp av 200 kronor, och detta utan att försegling av dylika paket påfordras.

I ansvarighetsförordningen meddelade bestämmelser gäller endast inrikes försändelser. För postverkets ansvarighet i fråga om rekommenderade brev i den internationella utväxlingen gäller vad som stadgas i världspostkonventionen. Enligt denna ansvarar postförvaltningarna för förkommen rekommenderad försändelse men icke för förlust enbart av försändelsens innehåll. Frågan om försegling av rekommenderade brev är sålunda utan betydelse i den internationella postutväxlingen, och några bestämmelser om försegling av dylika försändelser finnes icke i konventionen.

I avtalet angående nordiska postföreningen av år 1946 föreskrives där emot som ett komplement till de internationella bestämmelserna, att avsändare av rekommenderat brev, som varit förseglat enligt för assurerade brev gällande bestämmelser, är berättigad att, om brevet helt eller delvis berövats sitt innehåll eller på annat sätt skadats, medan försändelsen varit i postverkets vård, erhålla skadestånd motsvarande verkliga värdet av tillgreppet eller skadan, såframt dessa ej förorsakats genom avsändarens fel eller försummelse eller är en följd av försändelsens egen beskaffenhet. Om generalpoststyrelsens framställning om ändring av ansvarighetsförordningen bifalles, kommer styrelsen att med de övriga till föreningen anslutna länderna upptaga frågan om ändring av det nordiska postavtalets ansvarighetsbestämmelser. Vinner ändringsförslaget anslutning, kommer styrelsen sedan att underställa Kungl. Maj:t denna fråga.

Generalpoststyrelsen hemställer att 3 § förordningen angående postverkets ansvarighet för försändelser och medel, som mottagits till postbefordran, ändras i enlighet med tidigare i denna proposition återgivet förslag.

Departementschefen. Generalpoststyrelsens förslag till ändring av 3 § förordningen angående postverkets ansvarighet för försändelser och medel, som mottagits till postbefordran, innebär, att postverket för sådana rekommenderade brev, som innehåller pengar och andra värdesaker, påtar sig samma ansvar som för rekommenderade brev i övrigt utan att för de

förra försändelserna fordra att de lackförseglas. Härigenom befrias allmänheten från det besvär som lackförseglingen i detta fall hittills inneburit. Jag biträder styrelsens förslag om denna ändring av ansvarighetsförordningen. Bifalles förslaget kommer styrelsen att vidtaga erforderliga ändringar i poststadgan. Den nya bestämmelsen bör träda i kraft den 1 juli 1954.

Föredraganden hemställer härefter, att i enlighet med vad sålunda anförts, upprättat förslag till *förordning om ändrad lydelse av 3 § förordningen den 18 maj 1934 (nr 168) angående postverkets ansvarighet för försändelser och medel, som mottagits till postbefordran*, måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Bemyndigande för Kungl. Maj:t att besluta om vissa postavgifter.

Genom beslut åren 1908, 1911, 1914, 1917, 1920, 1925, 1928, 1932, 1933, 1937, 1942, 1946 och 1950 har riksdagen bemyndigat Kungl. Maj:t, senast för tiden intill utgången av juni månad 1954, att besluta i fråga om vissa postavgifter. Det av 1950 års riksdag (skrivelse nr 104) meddelade bemyndigandet är av samma omfattning som det av 1946 års riksdag (skrivelse nr 36) i samma ämne lämnade bemyndigandet och innebär, att riksdagen *dels* i fråga om de till den *inrikes* posttjänsten hörande avgifterna — med förklarande att riksdagen fortfarande ville utöva sin rätt att ensam besluta rörande

befordringsavgifter i egentlig mening,

assurans-, rekommendations-, postanvisnings-, postförskotts- och inkasseringsavgifter,

avgifter för lösenförsändelser,

avgifter för postabonnemang å tidningar ävensom

avgifter i postgirorörelsen —

bemyndigat Kungl. Maj:t att intill utgången av juni månad 1954 i övrigt besluta i fråga om hithörande avgifter;

dock att, därest under berörda tidrymd skulle uppkomma en eller annan ny avgift, som ej vore att hänföra till någon då befintlig kategori och beträffande vilken rimligtvis kunde uppstå tvekan, huruvida densamma vore av beskaffenhet att böra av Kungl. Maj:t ensam bestämmas, vederbörlig framställning skulle till riksdagen avlätas;

dels ock bemyndigat Kungl. Maj:t att fortfarande under nyssnämnda tid besluta beträffande de till den *utrikes* posttrafiken hörande avgifterna.

Med anledning av att dessa bemyndiganden upphör att gälla med utgången av juni månad 1954 har *generalpoststyrelsen* i skrivelse den 10 december 1953 framhållit önskvärdheten av att till 1954 års riksdag avlätas proposition rörande fortsatta bemyndiganden för Kungl. Maj:t att i samma om-

fattning som nu besluta i fråga om vissa postavgifter. Styrelsen har vidare uttalat, att de nya bemyndigandena, i likhet med vad tidigare varit fallet, synes böra omfatta fyra år eller tiden intill utgången av juni månad 1958.

Departementschefen.

Ifrågavarande bemyndiganden torde böra förnyas. Såsom generalpoststyrelsen framhållit synes de lämpligen böra gälla under en period av fyra år, d. v. s. intill utgången av juni månad 1958.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels i fråga om de till den *inrikes* posttjänsten hörande avgifterna — med förklarande att riksdagen fortfarande vill utöva sin rätt att ensam besluta rörande

befordringsavgifter i egentlig mening,

assurans-, rekommendations-, postanvisnings-, postförskotts- och inkasseringsavgifter,

avgifter för lösenförsändelser,

avgifter för postabonnemang å tidningar ävensom

avgifter i postgirorörelsen —

bemyndiga Kungl. Maj:t att intill utgången av juni månad 1958 i övrigt besluta i fråga om hithörande avgifter;

dock att, därest under berörda tidrymd skulle uppkomma en eller annan ny avgift, som ej är att hänföra till någon nu befintlig kategori och beträffande vilken rimligtvis kan uppstå tvekan, huruvida densamma är av beskaffenhet att böra av Kungl. Maj:t ensam bestämmas, vederbörlig framställning skall till riksdagen avlåtas;

dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att fortfarande under nyssnämnda tid besluta beträffande de till den *utrikes* posttrafiken hörande avgifterna.

Till vad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämmer, behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

W. Hammargren.